

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม
สำหรับ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้า
หรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์



แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

บทนำ

ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๔) คือ นิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์^๑ ดังนั้น กิจกรรมส่วนใหญ่ของผู้ประกอบอาชีพนี้ คือ การเป็นตัวแทนในการซื้อ/ขาย หรือติดต่อให้เช่า ที่ดิน บ้าน อาคาร สำนักงาน รวมถึง โรงงาน โกดังสินค้า และอสังหาริมทรัพย์ทุกประเภท ตามความต้องการของลูกค้า โดยได้รับค่าจ้างซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่ตกลงระหว่างคู่กรณี หรืออาจเป็นค่าใช้จ่ายที่ลูกค้าชำระแยกต่างหากจากราคาดังกล่าว

เนื่องจาก การซื้ออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูง และสามารถนำไปขายต่อได้ในราคาที่สูงขึ้น ทำให้การซื้ออสังหาริมทรัพย์ มีโอกาสเป็นช่องทางการนำเงินที่ผิดกฎหมายมาเปลี่ยนสภาพได้ และโดยข้อเท็จจริง พบว่า อาชญากรหรือผู้กระทำความผิดต่างๆ มักถือครองทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์จำนวนมาก เนื่องจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สามารถยึดทรัพย์สินอันเป็นที่ดินและที่อยู่อาศัยได้จำนวนมาก ทำให้สรุปได้ว่า การนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิด ไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ และการขายกลับคืนมาเป็นเงิน เป็นช่องทางการฟอกเงินที่ผู้กระทำความผิดยังคงนิยมใช้อยู่

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มุ่งหมายให้ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีเป้าหมายเป็นลูกค้าที่ต้องการซื้อและขายอสังหาริมทรัพย์ ช่วยเป็นเครื่องมือให้แก่รัฐ ในการสอดส่องธุรกรรมของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับการนำเงินสดจำนวนมาก หรือมีเงินทุนจำนวนมาก ทั้งนี้ดังที่กล่าวมาแล้วว่า บรรดาอสังหาริมทรัพย์นั้น สามารถนำไปเปลี่ยนสภาพกลับคืนเป็นเงินได้จำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงที่สภาพเศรษฐกิจเกี่ยวกับการถือครองที่ดินและการลงทุนเกี่ยวกับการสร้างที่อยู่อาศัย กำลังเป็นที่นิยม ดังนั้น การนำเงินผิดกฎหมายมาเปลี่ยนสภาพเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือการนำอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากเงินผิดกฎหมายมาเปลี่ยนสภาพกลับเป็นเงินจากระบบการทำธุรกิจนายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ก็ถือเป็นการฟอกเงินรูปแบบหนึ่ง และ ผู้ประกอบอาชีพนายหน้าตัวแทนค้าอสังหาริมทรัพย์ ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยรัฐตรวจสอบการทำธุรกรรมในรูปแบบดังกล่าว

อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงจัดทำแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเฉพาะในเรื่องการรายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ประกอบอาชีพนี้ เพื่อประโยชน์ในการร่วมกันป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

^๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓)

การรายงานธุรกรรม

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่รายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสดและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน อันแสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน โดยในแนวทางปฏิบัติส่วนนี้ จะได้กล่าวถึง ประเภทธุรกรรมที่ผู้ประกอบอาชีพต้องรายงาน และประเภทธุรกรรมที่ไม่ต้องรายงาน ตลอดแนวทางในการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยของลูกค้ำ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการรายงานธุรกรรม

ข้อ ๑. ผู้รายงานธุรกรรม

ตามแนวปฏิบัติฉบับนี้ ผู้รายงานธุรกรรม เป็นผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๔) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งหมายถึง

“นิติบุคคลที่ประกอบอาชีพเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์”

ข้อ ๒. ธุรกรรมที่ต้องรายงาน

๒.๑ ธุรกรรมที่ใช้เงินสด หมายถึง กิจกรรมการรับเงินสดจากลูกค้ำ เมื่อเกิดการชำระเงินตามสัญญาซื้อ หรือขาย หรือให้เช่า อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งลูกค้ำชำระให้กับคู่กรณีตามสัญญา โดยตัวแทนหรือนายหน้าดำเนินการแทน หรือชำระให้แก่กัน โดยตัวแทนหรือนายหน้ารับทราบ รวมถึง การที่ลูกค้ำชำระค่าจ้างตัวแทนหรือนายหน้า ทั้งที่ชำระด้วยเงินสดหรือแบ่งชำระจากค่าซื้อขายด้วยเงินสดตามสัญญาซื้อขาย/เช่า และกิจกรรมเงินสดเหล่านี้ ต้องมีมูลค่าเงินสดตั้งแต่ “สองล้านบาทขึ้นไป”^๒

๒.๒ ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย หมายถึง

(๑) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

(๒) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๓) ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

ข้อ ๓. หลักเกณฑ์ในการรายงานธุรกรรม (ระยะเวลา แบบ วิธีการส่งรายงาน)

(๓.๑) แบบรายงานธุรกรรมและผู้กรอกข้อมูลในแบบรายงาน

(๑) ธุรกรรมที่ใช้เงินสด ให้ผู้ประกอบอาชีพกรอกข้อมูลลงในแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๔

(๒) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้ผู้ประกอบอาชีพกรอกข้อมูลลงในแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๑๐

^๒ กฎกระทรวง กำหนดจำนวนเงินในการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดซึ่งผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔

ตารางสรุปแบบรายงานและผู้กรอกข้อมูลในแบบ

ประเภทธุรกรรม	วงเงินในการรายงาน	แบบรายงาน	กำหนดเวลาส่งรายงาน
ธุรกรรมที่ใช้เงินสด	สองล้านบาทขึ้นไป	ปง ๑-๐๕-๔	ธุรกรรมในแต่ละเดือน ควรส่งภายในเดือนถัดไป
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	ไม่ต้องพิจารณาวงเงิน	ปง ๑-๐๕-๑๐	ธุรกรรมแต่ละธุรกรรม ให้ส่งภายใน ๗ วันนับแต่ วันที่ตรวจสอบและ พิจารณาว่า ธุรกรรมนั้น เป็นธุรกรรมที่มีเหตุอัน ควรสงสัย

(๓.๒) ระยะเวลาในการส่งรายงานธุรกรรม

(๑) ระยะเวลาในการรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด

ผู้ประกอบอาชีพมีหน้าที่ส่งรายงานธุรกรรมที่ใช้เงินสด เป็นรอบเดือน กล่าวคือ ให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ส่งรายงานธุรกรรมที่กระทำขึ้นในวันที่ ๑ ถึงวันสิ้นเดือน ต่อสำนักงาน ภายในเดือนถัดไป

(๒) ระยะเวลาการส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ก. ระยะเวลาในการรายงาน

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่าเมื่อมีการทำธุรกรรมกับผู้มีหน้าที่รายงานและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปง. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยซึ่งคือวันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนผู้มีหน้าที่รายงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ วรรคสอง^๓ รวมตลอดถึงบุคคลผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนผู้มีหน้าที่รายงานด้วย)

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

- ๑) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบเหตุอันควรสงสัยเอง

^๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๗๐ วรรคสอง “ความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล”
กองกำกับและตรวจสอบ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เมื่อมีการทำธุรกรรมกับผู้มีหน้าที่รายงานและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้ผู้มีหน้าที่รายงานรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

๒) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจาก สำนักงาน ปปง. สำนักงานตำรวจ หรือสถานีตำรวจ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณา โดยอาจตรวจสอบการทำธุรกรรมของลูกค้ายกที่มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นย้อนหลังนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยใช้กระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรมของลูกค้ายกตลอดถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลูกค้าที่เกิดขึ้นก่อนได้รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากสำนักงาน ปปง. หากพบว่าการทำธุรกรรมใดก่อนนั้นหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องมีเหตุอันควรสงสัย ให้ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปปง.

๒.๒) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส ให้ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับกรณีนี้ วันที่ผู้มีหน้าที่รายงานทราบ หมายถึง วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติควรต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า อย่างไรก็ตาม ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจความเห็นผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ทั้งนี้ไม่ควรเกิน ๗ วัน)

(๓.๓) วิธีการส่งรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน

ผู้ประกอบการอาชีพ สามารถส่งรายงานธุรกรรมทุกประเภทได้ โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

ก. ยื่นรายงานธุรกรรมต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงาน

ข. ส่งรายงานธุรกรรมตามแบบรายงานทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน หรือส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือไปรษณีย์เอกชน ซึ่งสามารถตรวจสอบผู้รับปลายทางได้

ค. ส่งรายงานธุรกรรมเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กำกับและส่งด้วยวิธีที่สำนักงานประกาศกำหนด

ข้อ ๔. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน

หลักเกณฑ์สำหรับธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน เป็นไปตามข้อบัญญัติในกฎกระทรวง(ฉบับที่ ๕) และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ก. ธุรกรรมที่กระทำโดยบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับยกเว้น กล่าวคือ ธุรกรรมที่ลูกค้าได้แก่บุคคลหรือองค์กรต่อไปนี้ เป็นธุรกรรมที่ผู้ประกอบการอาชีพไม่ต้องรายงาน

ก-๑ พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทายาท หรือพระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงชั้นเจ้าฟ้า

ก-๒ รัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ก-๓ มูลนิธิ ดังต่อไปนี้

- มูลนิธิชัยพัฒนา
- มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
- มูลนิธิสายใจไทย

ข้อ ข. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ (การครอบครองปรปักษ์) หรือมาตรา ๑๔๐๑ (ภาระจำยอม) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ค. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์อื่น ที่ไม่ใช่ เรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือรถยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพน ยานพาหนะ เครื่องมือหรือเครื่องจักรกล และธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อ ง. ธุรกรรมที่เกี่ยวกับการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (ง-๑) การบริการรับชำระเงินแทนเฉพาะที่มีมูลค่าน้อยกว่าเจ็ดแสนบาท
- (ง-๒) การบริการเครือข่ายบัตรเครดิต
- (ง-๓) การบริการเครือข่ายอีดีซี
- (ง-๔) การบริการสวิตซ์ซิงในการชำระเงิน
- (ง-๕) การบริการหักบัญชี
- (ง-๖) การบริการชำระดุล

(ง-๗) การบริการหักบัญชีเช็ค ตราฟต์ ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน และตราสารทางการเงิน

หมายเหตุ: ๑. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ก. ได้รับยกเว้นทุกธุรกรรม

๒. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ข- ง ได้รับยกเว้นเฉพาะธุรกรรมที่ใช้เงินสด และธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยไม่รวมถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ข้อ ๕. การเก็บรักษารายงานธุรกรรม

ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องเก็บรักษา สำเนารายงานธุรกรรม (กรณีรายงานด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ หรือยื่น ณ สำนักงาน) ที่ได้รายงานต่อสำนักงาน หรือเก็บรายงานธุรกรรมในรูปแบบข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ (กรณีรายงานโดยส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์) ไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปีนับแต่วันที่ลูกค้า ทำธุรกรรม

ภาคผนวก

๑. พฤติกรรมที่ควรพิจารณาตรวจสอบ

เพื่อประโยชน์ในการส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ผู้ประกอบอาชีพอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ละเอียดรอบคอบ ว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและควรรายงานต่อสำนักงานหรือไม่

(๑) ลูกค้าถือเงินสดจำนวนมากมาซื้อหรือชำระค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยทั่วไป ลูกค้าน้อยรายที่จะจ่ายด้วยเงินสดจำนวนนั้น

(๒) ลูกค้าซื้ออสังหาริมทรัพย์ในราคาสูงมากซึ่งในขณะนั้น ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ ไม่มีลูกค้านำมาซื้อในราคาดังกล่าว เนื่องจาก เป็นช่วงที่การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์อยู่ในภาวะราคาตกต่ำ หรือ อยู่ในช่วงที่การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์จะได้ราคาต่ำเป็นส่วนใหญ่ และการซื้ออาจทำให้ผู้ซื้อขาดทุน (กรณีนี้อาจเนื่องจากลูกค้าต้องการเปลี่ยนสภาพเงินเป็นทรัพย์สินอื่น อย่างเร่งด่วน หรืออาจเป็นการตกลงกันพอกเงินระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่แล้ว)

(๓) ลูกค้าหลีกเลี่ยงการตอบคำถามเกี่ยวกับที่มาของเงินจำนวนมาก (เมื่อผู้ประกอบการสนทนาด้วยหรือสอบถาม) หรือตอบคำถามที่พิจารณาได้ว่า ลูกค้าได้เงินมาจากการกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลีกเลี่ยงการตอบคำถามถึงที่มาของอสังหาริมทรัพย์ ที่นำมาขายให้กับคู่กรณี

(๔) ลูกค้ามีการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับฐานะทางการเงิน (ในกรณีที่ผู้ประกอบการทราบถึงฐานะทางการเงินของลูกค้า)

(๕) กรณีพบว่า ลูกค้าหรือผู้ประสงค์จะทำธุรกรรม กับผู้ประกอบอาชีพ มีความเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือการกระทำความผิดที่หน่วยงานของรัฐแจ้งรายชื่อไว้ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งในกรณีนี้ผู้ประกอบอาชีพ ต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงานอย่างเร่งด่วน

๒. แนวทางในการระบุข้อเท็จจริงในแบบรายงาน

(๑) กรณีที่มีการตรวจพบธุรกรรมครั้งใดครั้งหนึ่ง ที่เชื่อได้ว่า มีเหตุอันควรสงสัย ก็ให้ผู้ประกอบอาชีพดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นตามขั้นตอน และรายงานธุรกรรมนั้นๆ เป็น ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และระบุถึงเหตุหรือข้อมูลที่ทำให้ใช้ดุลยพินิจรายงาน

(๒) กรณีที่มีการตรวจสอบพฤติกรรมหลายครั้ง จนทำให้ผู้ประกอบอาชีพใช้ดุลยพินิจว่า ลูกค้าที่ทำธุรกรรมนั้น มีพฤติกรรมที่เข้าข่าย มีเหตุอันควรสงสัย (มีเหตุผลว่า การทำธุรกรรมที่มีลักษณะผิดปกติหลายครั้ง นำมาซึ่งความผิดปกติและมีเหตุอันควรสงสัย) ผู้ประกอบอาชีพควรพิจารณารายงานธุรกรรมครั้งสุดท้ายในบรรดาธุรกรรมหลายครั้งของลูกค้านั้นๆ พร้อมกับอ้างอิงถึงธุรกรรมครั้งก่อนๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ในช่องที่ให้ระบุถึงเหตุผลอันเป็นเหตุให้ผู้ประกอบอาชีพใช้ดุลยพินิจว่า เป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย